

Breda Stad in een Park

Community

Groeidocument

In dit document lees je hoe wij als community van Breda
een stad in een park gaan maken

*en hier een tekening van Breda als stad in een park
door Melanie Drent, gemaakt in één pennenstreek.*

Dit zijn wij

Wij zijn een groep Bredanaars die samen met de Gemeente de handen uit de mouwen steekt om Breda te vergroenen. We komen uit de hele gemeente - zowel uit dorp als stad - en hebben allerlei verschillende achtergronden, maar we hebben één gezamenlijk doel: van de gemeente Breda een stad in een park maken. We zijn veel verschillende mensen die samen willen werken: inwoners, ondernemers, professionals, vrijwilligers en bestuurders en ambtenaren uit de Gemeente. Ook inwoners uit omliggende gemeenten kunnen meedoen: groen houdt zich ten slotte niet aan gemeentegrenzen. Met de community willen we een beweging op gang krijgen. Dit groeidocument is hiervoor de eerste stap: het geeft richting aan onze ambitie en concrete handvatten aan iedereen die mee wil helpen. Het heeft de naam "groeidocument" gekregen, omdat het als doel heeft om de community te laten groeien, én omdat het een groeiend document is. Zo kunnen onze dromen en doelen meegroeien met de tijd en kunnen we leren en experimenteren. Gebruik het groeidocument dus vooral om inspiratie op te doen en mogelijkheden te verkennen en voel je vrij om ook buiten de kaders van dit document te denken en doen!

Zo zijn we begonnen

In januari 2021 heeft de Gemeente Breda het initiatief genomen om te kijken of er onder Bredanaars interesse was in een community rondom de ambitie "Breda Stad in een Park". De uitkomsten van dit onderzoekje zijn te vinden in bijlage 2.

Al snel werd duidelijk dat er veel energie was voor deze community, maar dat deze wel vanuit de stad vormgegeven moest worden en dat de gemeente een faciliterende rol zou pakken. Uit een groep van vijftig enthousiastelingen hebben tien Bredanaars met verschillende achtergronden en invalshoeken samen met een kwartiermaker vanuit de Gemeente dit groeidocument opgesteld. De vijftig enthousiastelingen hebben hier feedback op gegeven, waarna we dit definitieve document hebben opgesteld.

Gemeente Breda

De Gemeente streeft ernaar dat Breda een stad in een park is in 2030. Deze ambitie is ontstaan uit stadsgesprekken, waaruit bleek dat een groene stad een van de belangrijkste wensen was van Bredanaars. Groen, samen met Gastvrij en Grenzeloos, vormen de 3 G's onder de stadsslogan "Breda Brengt het Samen". Voor meer informatie over de plannen van de gemeente en andere organisaties in Breda, zie bijlage 3.

We dromen van een Breda waarin:

- 🌿 je overal groen ziet;
- 🐝 je bijen hoort en bloemen ruikt;
- 🦊 je dagelijks wilde dieren ziet;
- 🏊 je in de singel kan zwemmen;
- 🍏 je lokaal je eigen voedsel kunt plukken;
- 🐝 dieren en planten volwaardig inwoners zijn met recht op ruimte en gezondheid;
- 🚶 je rondje in de natuur bij je voordeur begint;
- 👤 je cursussen en rondleidingen in de natuur volgt;
- 🌈 iedereen meedoet;
- 👨‍👩‍👧 kinderen in en van de natuur leren;
- 🚲 fietsers en wandelaars ruim baan krijgen;
- ❤️ vergroening zorgt voor betere gezondheid.

Om dit te bereiken werken we aan meer:

- ✓ plekken voor planten, bomen, bloemen, dieren en insecten;
- ✓ bewustwording en educatie over de intrinsieke waarde van natuur;
- ✓ plekken om buiten te sporten, te ontmoeten en te genieten;
- ✓ cursussen, belevingen en kunst in de buitenlucht;
- ✓ wijkmoestuinen, plukroutes en fruitbomen;
- ✓ natuurlijke speelplekken en schoolpleinen;
- ✓ nieuwe contacten, initiatieven en samenwerking in de wijk, in de stad en regionaal;
- ✓ gezonde natuur door inheemse begroeiing en betere bodems;
- ✓ gezondheid en woonplezier door groen en blauw in te zetten tegen hitte en droogte en het verminderen van gezondheidsklachten en chronische ziekte;
- ✓ behoud van monumentaal groen en mooie plekken;
- ✓ draagvlak en langjarig commitment voor grootschalige vergroening;

We willen dit omdat:

Natuur in de stad ongelofelijk veel voordelen heeft: voor de planten en dieren die van meer leefplekken zullen profiteren en voor ons. Meer natuur en biodiversiteit zorgt voor minder hitte- en wateroverlast en meerdere onderzoeken geven aan dat natuur een positieve invloed heeft op onze gezondheid. Daarnaast kan meer natuur in de wijk zorgen voor een sterkere onderlinge band tussen buurtgenoten en overlast tegengaan. En als klap op de vuurpijl zorgt de ontwikkeling van groen voor kansen voor ondernemers. Om deze voordelen te bereiken hebben we een balans van groen, water en mens nodig. Elk element vult elkaar aan en zorgt wanneer mogelijk voor elkaar.

En zo gaan we dit doen:

We maken gebruik van onze energie en het leiderschap binnen bestaande initiatieven en nieuwe deelnemers. Breda wordt groener als zo veel mogelijk mensen de handen uit de mouwen steken en we op slimme manieren samenwerken. Om nieuwe samenwerkingen vorm te geven en te faciliteren hebben we cirkels. Maar mocht je een andere manier van samenwerken fijner vinden, voel je dan vrij om deze uit te proberen!

Wat is een cirkel?

Een cirkel is een groepje mensen met een gezamenlijk concreet doel, bijvoorbeeld het vergroenen van een specifieke buurt, het verspreiden van kennis over een bepaald onderwerp of het organiseren van een evenement. De groepjes heten cirkels omdat iedereen in een cirkel in beginsel gelijk is en evenveel inspraak heeft. Ook (natuur)organisaties, wijkraden of andere verbanden die al bezig zijn met vergroening zijn vormen van cirkels, maar zij houden hun eigen organisatiestructuur. Deelnemers aan de community kunnen aansluiten bij zo veel cirkels als ze willen, als ze met een specifieke actie mee willen doen of een expertise hebben. Door middel van de activiteiten die binnen deze cirkels worden ontplooid bereiken we onze dromen. Elke cirkel is onafhankelijk en zelfsturend: je organiseert samen met je medecirkelgenoten je eigen ideeën en hoeft geen verantwoording af te leggen, zolang je je aan onze gezamenlijke waarden houdt.

Onze waarden

Iedereen kan meedoen en is welkom om aan ons gezamenlijke doel te werken

We zorgen voor plezier en gezelligheid We zijn actief in de hele gemeente Breda

We werken samen op basis van respect en gelijkwaardigheid, zonder te oordelen

We zijn ons bewust van de interactie met de omgeving

We bouwen aan een veilige en laagdrempelige community waarin iedereen zich welkom kan voelen

We zien onszelf als onderdeel van de natuur en handelen daarnaar

We regelen zo veel mogelijk met lokale ondernemers

Welke cirkels hebben we?

- De wegwijscirkel geeft sturing aan de community en helpt nieuwe leden de weg te vinden.
- De communicatiecirkel denkt na over manieren om ons als community zichtbaar te maken.
- De ambassadeurscirkel probeert een groep ambassadeurs op te zetten die onze ambitie kan verspreiden en versterken.
- Alle bestaande organisaties, verbanden en initiatieven die meedoen zijn in feite al cirkels. We hebben al heel veel initiatieven in Breda (zie bijlage 1). Om nieuwe initiatieven te creëren hebben we verbinding nodig door...
- Elke cirkel die jij bedenkt en wil starten! Voor je buurt, bedrijf, initiatief of expertise. We rekenen op het leiderschap van de communityleden, want hier komen de mooiste resultaten uit.

Voorbeeld Een cirkel "gezondheid" kan zich richten op de connectie tussen groen, blauw en mens door kennis uit te wisselen over de wisselwerking tussen deze drie factoren, andere initiatieven te helpen met advies, workshops te organiseren of een kruidentuin aan te leggen.

Maar onafhankelijke cirkels maken toch geen community?

Dat klopt. Je bent pas een community als je elkaar kent en samen kunt werken. Daarom zorgen we ook dat we in contact met elkaar blijven over de cirkels heen door:

- 🍹 evenementen te organiseren voor de hele community, zoals een bijeenkomst met een drankje of een zaterdag waarop we een braakliggend terrein gaan vergroenen;
- 🌈 ervoor te zorgen dat ten minste één deelnemer aan een cirkel in contact blijft met de wegwijscirkel, en daarnaast wanneer mogelijk met andere cirkels (bijvoorbeeld van een nabijgelegen buurt of vergelijkbaar initiatief).
- 👤 gebruik te maken van de kwartiermaker: zij of hij helpt in het proces om de community te laten groeien en bloeien door bij verschillende cirkels aan te sluiten, mee te denken en te helpen om nieuwe contacten te laten ontstaan.

Ondernemerscirkel

Cirkel Vergroen je eigen tuin

Cirkel Water

Cirkel Groene Speeltuin Tuinzigt

Cirkel Gezondheid

Cirkel Gezamenlijke Moestuin Binnenstad

Cirkel educatie bijen

Cirkel Vergroening Bavel

Cirkel Merchandise

Cirkel Stekjesmarkt

Cirkel Geveltuintjes Ginneken

Cirkel Ecologisch Groen

Welke cirkel ga jij starten?

Veel Gestelde Vragen

Kan ik meedoen aan de community?

Ja! Of je nu in de gemeente Breda woont, studeert, werkt of vaak bent, je bent meer dan welkom als je onze dromen en waarden deelt en aan onze doelen mee wil werken.

Deelname is vrijblijvend en kosteloos en je kunt je aanmelden via het onderstaande emailadres of via www.bredastadineenpark.nl. Ook als (overheids)organisatie of bedrijf ben je van harte welkom om deel te nemen aan de community, op de manier die het best bij je organisatie past. Hierover kun je met de kwartiermaker in gesprek gaan.

Oké! Maar wat heb ik aan deelname?

Samenwerken is leuk en maakt ons sterk. Als je deelneemt aan de community blijf je op de hoogte van evenementen en workshops die we organiseren, kun je partners of buurtgenoten vinden om zelf groene initiatieven mee te starten, gebruik maken van onze korte lijn naar de gemeente en andere organisaties, bekendheid voor je eigen organisatie of bedrijf creëren of nieuwe vrijwilligers vinden, ga zo maar door! En het belangrijkste natuurlijk: je maakt je eigen stad groener en draagt zo bij aan de gezondheid van alle Bredanaars - mens, dier en plant - en toekomst van de stad.

Wat betekent het om mee te doen?

Meedoen kan op heel veel verschillende manieren. Je kunt je eigen cirkel opzetten of aan een cirkel meedoen (voor meer informatie over cirkels, zie pagina 3 en 4), deelnemen aan workshops en evenementen, ambassadeur worden of met je eigen idee bijdragen aan onze doelen. Sluit je aan door een mail te sturen naar bredastadineenpark@gmail.com

Doe jij ook mee met de community om van

Breda *een*
Stad in een Park

Stuur een email naar **bredastadineenpark@gmail.com** *te maken?*
om je aan te melden!

Bijlagen

- ✿ 50 initiatieven die Breda groener maken
- ✿ Een greep uit de groene ontwikkelingen in Breda
- ✿ 50 mensen, 5 vragen, 1 ambitie - verkenning community

Breda Stad in een Park

Community

Initiatieven en
organisaties die Breda
groener maken

+ 10 ontwikkelingen

Groen
gerealiseerd

fauntatunnel ulvenhout
groen dak bushokje 🍏 bloemrijke bermen
groene schoolpleinen op 14 scholen
🍏 blauwe regens binnenstad
groene gevel parkeergarage barones
vleermuiskunstwerk kennedybrug
drie tiny forests 🍏 groene muur curio
oeverwaluwand Waterdonken 🍏
stadswei achter casino

Kijk ook bij de
verschillende organisaties;
zij realiseren nog veel meer!

Subsidies voor:

- ✓ ONTTEGELEN EN VERGROENEN TUIN
- ✓ GROENE GEVELS
- ✓ GROENE SCHOOLPLEINEN
- ✓ REGENTONNEN
- ✓ BURGERINITIATIEVEN VOOR WATERGERELATEERD GROEN

Groen doen

warmoezerij wolfslaar

plukroute princenhage

nk tegelwippen

zelfoogst tuinderij wortels in breda

Make Ulvenhout Wild Again

Plantenasiel Breda
samentuin wolfslaardreef

Wijkdeals

Leg een geveltuintje aan of
adapteer een stukje groen
in je buurt met een wijkdeal

In ontwikkeling

groene bedrijventerreinen

groene buurtjes

vergroening willem-alexanderplein

ontwikkeling nieuw park

seelig-kwartier

herinrichting asterdplas

herinneringenbos haagse beemden

bijenroute landgoederenzone

ecowijk breda

Nieuwe markt met groene kades

groene begraafplaatsen

DOE JIJ OOK MEE OM VAN BRED A EEN
STAD IN EEN PARK TE MAKEN?

EMAIL: BREDASTADINEENPARK@GMAIL.COM

Organisaties

🌸 bredaas bijenhouderscollectief
boerderij wolfslaar 🍏

🦋 vereniging markkant

west-brabantse vogelwerkgroep

kindertuinen de molenleij

knnv breda 🌸 ivn breda

vereniging markdal

baronieboeren 🦋 | am sonsbeeck

kinderboerderij parkhoeve breda - noord

🌸 natuurplein de baronie

brabantse keukentuin

herenboeren breda 🍏

community stadslanbouw urban living lab

stadsboerderij de kleine hoeve

Leonie's paradijstuin

🦋 stadskwekerij stek

opgeruimd breda 🌸

groei & bloei breda

Beleven

foodwalks

breda bloesemt

de week van ons water

wildpluk wandelingen

fietsroute

monumentaal groen

curcus "laat uw tuin zoemen"

bredaase boomfeestweek

speelbos brakkenbos

Klik op een initiatief
voor meer informatie!

Breda Stad in een Park

Community

EEN GREEP UIT DE GROENE ONTWIKKELINGEN IN BREDA

(heel kort samengevat)

Breda wordt steeds groener door de ontelbare initiatieven van natuurorganisaties, buurtbewoners, maatschappelijke instellingen en overheidsorganisaties. Een groot aantal voorbeelden hiervan vind je op pagina 8. Een aantal ontwikkelingen worden hieronder nog extra uitgelicht.

Groenkompas

De Gemeente Breda werkt toe naar een stad in een park in 2030. Om dit te bereiken is het Groenkompas opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe groen Breda is, welke doelen gesteld zijn en welke concrete plannen er liggen om de doelen te behalen, zoals het beschermen en compenseren van bestaand groen, natuurinclusief bouwen en het ontwikkelen van nieuwe natuur. Voor meer informatie over het Groenkompas, [klik hier](#).

Groene ontwikkelingen

Naast de nieuwe normen voor natuurinclusief bouwen die opgenomen zijn in het groenkompas, staan er ontwikkelingen op de planning om wonen groener en aantrekkelijker te maken. Voorbeelden hiervan zijn 't Zoet (voormalig CSM terrein), Breda Botanique en Blossem. Ook werkt een groep inwoners in CPO Brundtland al een aantal jaar aan de ontwikkeling van een Bredaase ecowijk.

Samenwerkingen

Een aantal organisaties in de stad werkt direct samen met de Gemeente op het gebied van vergroening. Zo vindt er een vergroeningsslag plaats op bedrijventerreinen en bij huurwoningen. Ook inwoners worden met het project "groene Buurtjes" geholpen hun eigen buurt te vergroenen en worden speelpleinen steeds groener.

Breda Stad in een Park

Community

50 MENSEN

5 vragen

1 ambitie

*Hoe maak jij
Breda al groener?*

BUURT VERGROENEN * GROENE
VERENIGING * MENSEN VERBINDEN
GROENE SCHOOLPLEINEN *
BIODIVERSITEIT VERBETEREN
BEWUSTWORDING * EETBAAR GROEN
STADSLANDBOUW
EIGEN TUIN OF DAK *
GROTE INITIATIEVEN

*Hoe ziet Breda Stad in een
Park eruit in je wildste dromen?*

*'Zo groen, dat Breda er vanuit de
lucht uitziet als een groene vlek.'*

*'Met groene voortuintjes voor
insecten en vogels.'*

*'Een plek waar iedereen samen
van groen kan genieten.'*

*'Een plek waar groen en
creativiteit elkaar versterken.'*

*Wat heb jij nodig om Breda
nog groener te maken?*

groene ambassadeurs
creativiteit
vrijheid
kennis over ecologie
Minder strikte regels

samenwerking
financiële middelen
Gemeente als
trekker en facilitator

meer bewustwording
duidelijke communicatie
informatie over subsidies

samenwerking inwoners
en gemeente
aandacht voor

kleine initiatieven
integrale benadering
commitment

*Zie je meerwaarde in een
community?*

ja! ✓

*Wat zoek je in de ideale
community?*

MENSEN OM MEE SAMEN TE WERKEN → INSPIRATIE
GEVOEL DAT JE NIET ALLEEN BENT → KENNIS
VEEL DOEN EN MINDER PRATEN ← DEELNAME ZELF
VORMGEVEN → VOOR IEDEREEN TOEGANKELIJK
PLATFORM OM TE LATEN ZIEN WAT ER AL IS
GEVOEL VAN TROTS → OP WIJK- EN STADSNIVEAU

DOE JIJ OOK MEE OM VAN Breda EEN
STAD IN EEN PARK TE MAKEN?
EMAIL: BREDASTADINEENPARK@GMAIL.COM